

Uredništvo in uprava: Ljubljana
Kopitarjeva 6. Telefon 22.61—22.64.
Mesečna naročnina 23 lit. — Cok.
red. Ljubljana 10.450 za naročnino
in 10.394 za inserate. Izključno sa-
stopetvo za oglašje in italije in
inosematvati UPI B. A. Milano
Bokopisov ne vračamo

SLOVENE

APRIL - 1945

8

NEDELJA

Der Wehrmachtbericht im heutigen »Jutro«

Silni nemški protisunki na zahodu

Močne sovjetske sile so bile zaustavljene južno in zahodno od Dunaja — Poostrena borba za Königsberg — Izjalovili so se angleški napadi pri Lingenu in Rheinu — Ojačen pritisk ob Weseri — Med Heilbronnem in Ettlingnom je bil zapahnen sovražni vdor.

Führerjev glavni stan, 7. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja: Na nemško-madžarskem obmejnem področju so sunili naši oddelki med Mure in zgornji tokom reke Rabe v zaledje neke sovražne bojne skupine. V žarišču bojev južno in zahodno od Dunaja so bile močne sovražne sile zaustavljene po začetnem napredovanju. Številni boljševiški napadi so bili odbiti ob Moravi in ob jugozahodnih obronkih Belih Karpatov.

Z bojišč med zahodnimi Beskidi in Stettinskim Halffom javljajo le o bojnem delovanju krajevnega pomena.

Ob Danskiem zalivu je oddelkom devete zaščitne divizije kakor tudi edincam vojne mornarice in pionirskega pristajalnega oddela Henke s odličnim posegom kljub močnemu sovražnemu ognju uspelo, da so vse ranjence in za borbo sposobno orožje prepeljali v Öxhöfter Kämpa na Putziger Nehrung. V zahodni nižini Visle so bili odbiti krajevni sovjetski napadi razen enega vdora.

Pred trdnjavo Königsberg so napadi proti južnemu in severnemu bojišču narasli v silovitost. Ob žilavem odporu naših posadk pa so se izjalovili v hudih bojih. Nekaj vdorov smo zapahneli s protisunkom.

V severni Nizozemski so bili sovražni oddelki v ogorčenih bojih zaustavljeni pri Coevordenu. Na bojnih odsekih pri Lingenu in Rheinu pa so se izjalovili angleški napadi pod krvavimi izgubami. Severno od jezera Dümmer so bile sovražne oklepniške sile zaustavljene pri Kornau.

Pritisk ob Weseri se je ojačil. Naši protinapadi so pri Stolzenau zložili neke predmostje. Sovražne sile, ki so južno od Hamelna prekorščile reko, prodirajo proti vzhodu. Zahodno od Wesere je sovražnik naprej prodiral zaščitnice potisnil is kopališča Pyrmont in Heilgismaria nazaj do We-

Povelje ure

Dr. Göbbels v najnovejšem članku v listu »Das Reich«

Berlin, 6. apr. Tečajna točka nemških vojnih prizadevanj do zadnje odločilne ure je v tem, da pod vsemi okoliščinami s posegom vseh narodnih sil preprečimo, da bi se zavzevali razdeliti Nemčijo kot plen med seboj. Kajti drugače bi bili sovražniki Nemčije v stanju, da bi za kratek čas bili kos težki krizi, v kateri so, in ki jih bo nekega dne pri razvoju, ki bi ostal isti, ali pa ki bi se še bolj razvil, udarila po glavi. To mnenje izraža minister Dr. Göbbels v najnovejšem uvodnem članku tednika »Das Reich« Med drugim piše naslednje:

Vesoplošna svetovna kriza, v kateri živimo, zavzema vedno bolj in bolj strah vzbujajoče oblike, toda ne le za nas, temveč tudi za ostalo Evropo in razumljivo tudi za sovražne države. Mnogo več kot polovica našega kontinenta je, kakor so morali priznati tudi angleški in ameriški listi, tik pred smrtno apričo lakote. Iz tega izhajajo daljnosežni politični sklepi, ki se zde, da so prikladni, da bi vrgli tabor naših sovražnikov v vedno večjo zmedo. Naši sovražniki morajo v kratkem času zmagati, če še sploh hočejo zmagati. Iz tega izvira njihovo stalno pozivanje nas, da končamo z borbo. To pa je en vzrok več, da ne poslušamo teh cinčnih zahtev.

Vendar pa obstaja le en edini svetoven problem, v katerem so si bili naši sovražniki edini. Njihov spored se ujema le v eni točki, namreč, da je treba Nemčijo uničiti in nemški narod ugonobiti. Toda tudi v tem vprašanju predlagajo različne smeri in metode in vsak bi hotel drugemu izrgati čim več plena iz rok. Nikče pa ne more trditi, da je treba izvesti te peklenske nakane, pa da bo človeštvo srečno. Tukaj so povzdignili blaznost za vojni cilj in če ji dajo prost tek, potem ne bo le naš narod, temveč ves svet pahnen v strašno nesrečo. Že zaradi tega pa so te blaznosti postavljene naravne meje, ki jih moramo uvideti, da napravimo iz njih naše sklepe za vztrajno nadaljevanje boja za našo svobodo. Človeštvo je sredi težke in tragične krize, toda zaradi tega človeštvo ne propade, ravno tako kakor ne bo naš narod propadel zaradi tega, ker mora obvladati usodo in smrtno nevarnost. Ta kriza poteka po svojih naravnih zakonih in ona lahko le pospeši nadaljnje trajanje vojne.

Pokaže pa se popolno pomanjkanje zgodovinske presoje, če kdo presoja današnji položaj vojne izključno le po vojaških dogodkih. Ti dogodki imajo za odločitev sicer vpliv, toda ne odločujoč pomen. Poleg njih so še narodni, politični, socialni in gospodarski problemi, ki se javljajo vedno bolj glasno in bodo nekega dne stopili v polni povi na plan. Naše oko mora veljati tudi tem, ker to zaslužio danes bolj, kakor kdaj koli.

Najodličnejša vojna vrlina je torej še vedno vztrajnost. Če se je breme vojne enkrat odmaknilo od nas, potem se hočemo predati novim nalogam miru. Kakor dolgo pa počiva na naših ramenih, velja za nas le ena zapoved: z nemo zagrizenostjo kljubovati sovražnemu navelu, mu nuditi za vsako ceno ogorčen odpor in ne kolebati. Nas nista spremeni niti sreča, niti nesreča. Mi smo ostali to, kar smo bili in bomo to tudi ostali, dokler nas ne kliče smrt: borec za večno nemško državo.

Velesile in mali narodi

Stockholm, 7. aprila. Na imperialni konferenci v Londonu je govoril general Smuts ter je v svojem govoru dal izraza skrbi, da bi se konferenca v San Franciscu lahko končala s fiaskom. Za primer težavne konference predvideva težko katastrofo. Izjavil je: »Mnogo znakov obstaja, da ne vlada med zavezniški oni duh, ki bi dovedel v San Franciscu do končno veljavne varnosti. Smuts je nadalje tudi podčrtal, da ne bodo imeli v bodočnosti nobene besede oni mali narodi, ki se ne bodo pridružili velesilam ter je izjavil, da so se male države v tej vojni izkazale kot brezmočni otroci. Če se ne bodo podredile velesilam, bodo propadle. Smuts je priporočal malim narodom odgovarjanje koncesije ter s tem javno priznal izdajo, ki jo bodo zavezniške velesile v San Franciscu dopolnile nau malimi narodi.

Pravljice o grozotah

Berlin, 6. apr. Merodajne nemške strani opozarjajo na to, da ne odgovarjajo senzacionalne vesti v zavezniškem časopisu, kakor tudi v gotovih švedskih časopisih, tako n. pr. vesti o nemirih, stankah in demonstracijah zaradi lakote v Nemčiji, o predreditvi generala Kesselinga kontroli SS, o zajetu Greisera po Sovjetih, kakor tudi razne trditve o Reichsmaršalu Göringu.

Moskva posega v Sredozemlje

Zeneva. Iz Tangerja došli diplomati poročajo, da so Moskva in severnoameriški zastopniki v Severni Afriki predlagali, da bi od Tangerja do Ceute v severni Afriki osnovali mednarodno zono. Daje se sovjetski zastopniki v severni Afriki zelo zavzemajo, da bi bila izvedena internacionalizacija Gibraltarja in španskega predgorja pred Gibraltarjem vpljučno s Tarifo in Algeirasom. Ista vir pravi, da je bil predsednik mednarodnega sodišča v Tangerju nek Italijan odpuščen iz svojega mesta, ker je bil obdolžen fašističnega prepričanja. Na njegovo mesto je prišel nek odvetnik, ki je bil odpuščen iz rimskega sodišča in ki je bival prej v Tangerju ter je moral zapustiti to področje zaradi komunističnega prepričanja.

K bojem na zahodu in vzhodu

Berlin, 7. aprila. Nemškim četam, ki so se borile v Turingiji, je z žilavo obrambo njihovih oporišč uspelo, da so vezale močne sovražne sile ter s tem preprečile nadaljnje severnoameriško prodiranje proti vzhodu. Sovražnik, ki je bil s tem zaustavljen na sredini zahodnega bojišča, je ojačil svoj pritisk na obeh krilih. Severni odsek med rekama Ijssel in Weser se je razvil v izrazito težišče. Medtem ko so nemški padalski lovci in grenadirji onemogočili vsako odločilno napredovanje sovražnika in so nemški oklepniški oddelki zahodno od reke Ems z odbitjem naprej prodrli britanskih naskakovnih klinov vzpostavili staro glavna bojno črto ob cesti Rheine—Hengelo, so močne sovražne sile prodirle iz področja pri Osnabrücku preko prekopa Weser—Ems proti severovzhodu. Med zgornjim tokom reke Hunte in Wesero, kjer je poskusil sovražnik pri Stolzenau zamenjati prestopit reko, so se razvili težki oklepniški dvoboji. Nadaljnje sovražne sile pritiskajo nadalje južno proti odseku ob Weseri med Mindenom in Hamelom in iz doline reke Diemel proti zgornjemu toku reke Wesere. Tudi na teh odsekih boji še trajajo. Na severnoameriške napade, izvedene proti nemškemu odpornemu področju med rekama Lippe in Sig so odgovorile nemške čete z mogočnimi protinapadi. Pri tem so vrgle ob severnem robu industrijskega področja sovražnika nazaj do reke Lippe ter ponovno vdrle v Hamm. Tukaj tudi dobro napreduje nemški napad na Siegen. Sovražnik pa je v zaščito svojega globokega boka južno od Fulde s številnimi oklepniškimi krdelji pritiskal proti odseku Sinn in reki Main na obeh straneh Würzburga. Nemški zaporni oddelki pa so le malo popustili pod pritiskom ter v protisunkovni vrgli severno od Würzburga sovražne sile na zahodno obalo roke. Med Mainom in Neckarjem se sovražnik ojačuje, vendar pa še pričakuje nadaljnega razvoja. Med Heilbronnem in Karlsruhe pa napada 7. severnoameriška armada z glavnino svojih oddelkov dalje proti jugu. Sovražni naval na področju ceste Heilbronn—Bretten se je v bistvu zlomil ob žilavem odporu nemških grenadirjev. Le pri Karlsruhe so Amerikanci po številnih napadih končno vdrli v nemške črte. Toda tudi tukaj so bili zaustavljeni pri Ettlingenu.

Kakor na zahodu, so nemške čete tudi na jugu vzhodnega bojišča v premikalnih bojih s stalnimi protisunkom preprečile prodor, ki so ga hoteli izvesti Sovjeti. Ob zgornjem toku reke Rabe so s ponovno osvojitvijo več krajev izboljšale svoje položaje, juž od Dunaja in ob Leithi pa s odbile močne sovražne napade. Njihov žilav odpor pa vendar ni mogel pri in severno od Bratislave preprečiti sovražnega napredovanja. V Sleziiji je prišlo po zlomu boljševiške ofenzive pri Ratiborju le do krajevnih, toda hudih bojev pred Breslauom. Na zahodnem robu Danskiškega zaliva so se branimi Öxhöfter Kämpa po izpolnitvi svoje dolžnosti umaknili na Putziger Nehrung, kjer so pričeli z novim odporom, medtem ko so njihovi tovariši v dolini reke Visle pri uspešni obrambi sovražnih napadov uničili 23 sovjetskih oklepnikov. Istotako so se izjalovili po številu in moči naraščajoči boljševiški sunki na Königsberg.

Dunaj se vztrajno brani

Berlin, 7. aprila. Tudi v bojih na jugu vzhodnega bojišča so nemške čete preprečile nameravan sovražni prodor. Boljševiki so izvedli številne brezuspešne napade na nemško-madžarskem obmejnem ozemlju proti nemškim položajem ob Muri in severozahodno od Szombathelyja, medtem ko so si Nemci zopet osvojili kraja Feldbach in Fehring. Težišče bojev pa je ležalo jugozahodno in vzhodno od Dunaja, kjer so bili preprečeni globlji vdori. Ob Donavi pa je zavolila borba preko Bratislave in dalje severno je uspelo Sovjetom poglobiti svoje vdore v Malih Karpatih. Med pogorjem in Moravo so nemški oddelki v hudih, še trajajočih bojih zaustavili proti zahodu prodirajočega sovražnika ob odpornih položajih.

Vsi ostali boji na vzhodnem bojišču pa imajo po zlomu boljševiške ofenzive v zgornji Sleziiji le krajeven pomen. Na področju Schwarzwasser-Jägerndorf pa zbira sovražnik svoje težke prizadete oddelke. Močnejši sovjetski napadi, ki so jih podpirali oklepniški, topništvo in borbena letala, so bili usmerjeni proti zahodnem bojišču Breslaua. Tudi novi naval se je zlomil v krvi razen dveh vdorov, ki pa sta bila v takojšnjem protisunku zapahnjena. Medtem ko javljajo z bojišč med Sudeti in Stettinskim Halffom le o topniških dvo bojih in praskah naskakovnih čet, pa se nadaljujejo boji na območju Danskiškega zaliva. Potem ko je hrabra posadka predmostja v Öxhöfter Kämpa izpolnila na vzoren način svoje naloge, da veže močne sovražne sile in zapira vhod v gotenhafensko pristanišče, so jo prepeljali z vsemi ranjenimi in uporabnim orožjem na Putziger Nehrung. Tamkaj pa nadaljuje s svojim odporom. V Kurlandiji pa so nemški grenadirji odbili številne sovjetske napade. Obrdžali so Fort Nauführ, vrgli sovražnika, ki je vdril v smeri na Rosegarten v protisunkovni nazaj ter po uniženju 23 oklepnikov odbili nastale napade. Pri protinapadih so zajeli štiri topove in dovedli številne ujetnike. Boljševiški pritisk pa se je ojačil pri Königsbergu. V četrti je izvedel sovražnik nič manj kot 22 napadov, ki so jih podpirali oklepniški in topništvo s silami do jakosti bataljona. Vsi ti napadi pa so bili brez uspeha. V Kurlandiji pa so popustili močni boljševiški napadi do nepomembnih prask naskakovnih čet. Tudi ta premor v bojih so si priborile nemške čete s tem, da so prizadevale sovražniku občutne izgube.

Krivi preroki: nove kupčije z roki

Stockholm, 7. aprila. Sovražna propaganda pričena zopet s prerokami. Tokrat pravi neka londonska vest, da v angloameriškem glavnem stanu pričakujejo, da bodo 23. aprila dosegli Berlin. Mi ne moremo in nečemo sovražniku brniti, da se ne bi opajal nad takimi prerokami in zavijal angleški in ameriški narod v megle iluzij. Mi se le spominjamo, da so v sovražnem taboru že tolikokrat objavili trdne roke zloma Nemčije in vzhoda v Berlin, ki niso bili izpolnjeni, ker so namreč delali te račune brez Nemčije. Vsekakor pa na sovražni strani pozabljajo, da vojne teka ne določajo le angloamerikanci in Sovjeti, temveč da imata pri tem še odločilno besedo nemška obrambna sila, kakor tudi nemška vojna morala.

»Dve polni leti so uradni in poluradni govorniki napajali že po naravi optimistično prebivalstvo Združenih držav s takimi prerokami, je pisal severnoameriški general Arnold februarja 1943 Rooseveltovim krivim prerokom v spominsko knjigo. Dodatno je navedel časopis celo vrsto prerokb, ki niso bile izpolnjene; tako na primer je severno-

ameriški general Arnold februarja 1943 izjavil v krogu zastopnikov časopisja: »Danes leto imam sestanek v Berlinu. Medtem pa smo že dospeli v april 1945. Prešli sta torej dve leti, odkar je podal general Arnold to izjavo. Toda ni še v Berlinu in medtem je gotovo že opazil, da vodi pot tja skozi pekel, ker je vsak nemški vojak in civilist odločen, da privravlja za srasozraženemu sovražniku smrt in pogubo.

Drugi severnoameriški strateg, med njimi Eisenhower, general Clark, general Marshall in severnoameriški državni tajnik in vojnem ministrstvu Patterson so prerokovali konec vojne v letu 1944. Sedaj pa Eisenhower v pismu Rooseveltu pripominja, da nikakor ni računati z nemškim zlomom in prekinitvijo nemškega odpora. Fanatična odločnost za borbo celotnega nemškega naroda, ki je napolnjen s sovražstvom in maščevanje nad angloameriški morilec pa bosta sovražno vodstvo vedno bolj jasno podčrtala, da se borba ogorčeno nadaljuje in da nemškega naroda ne morejo premagiti niti vabila, niti grožnje, da bi položili orožje.

»Drago moramo plačati riziko«

Stockholm 6. apr. Nek govornik londonskega radia poroča o težavah, ki jih imajo angloamerikanci pri njihovi sedanjih taktiki hitrih sunkov z oklepniškimi silami. Koridori, ki si jih delajo zavezniški oklepniški, večinoma niso širši od cest, na katerih prodirajo kolone. Tako se vedno znova dogaja, da se nemški branilci združijo za zavezniškimi četami ter da jim odrežejo zaledne zveze. »Na ta način izgubimo dnevno veliko količino močvira in gradiva. Celotne izgube, ki smo jih na ta način doživeli v zadnjih dveh tednih, morajo biti zelo velike. Drago smo morali plačati riziko, v katerega smo se podali. Radijski govorniki primerja nato preskrbo za naprej prodirle zavezniške oklepniške sile s pomorski konvoji. Tovorne ladje so v tem primeru 3-tonski tovorni vozovi, zaščitnice pa predstavljajo hitri oklepniški in druga oklepniška vozila. Z negotovostjo zaledja pa so na ta način zvezane močne zavezniške sile,

Kratka poročila

Stockholm. Sovjetsko aktivnost v balkanskih deželah podpirajo v vedno večjem obsegu z oboroževanjem družin in snovanjem tajnih skladišč orožja in streliva. Britanske čete so na Grškem odkrila velika tajna skladišča. Največje je bilo v komunističnem glavnem stanu v Sorri v Makedoniji.

Berlin. Ladje nemške vojne in trgovske mornarice so iz vzhodne in zahodne Prusije, kakor tudi Pomorjanske ponovno pripeljale 400.000 žen in otrok, čeprav so jih stalno ogrožala sovražna letala na poteh, polnih min in kljub podmorniški nevarnosti. S tem je bilo od sredine januarja prepeljanih preko en milijon ljudi iz področja, bližnjega bojišču.

Bern. Kakor pravi londonski radio, se je princesa Fraiza, sestra kralja Faruka I., zaročila z Mohamedom Ali Raulom. Konec aprila se bosta poročila v Kairu. Iranski šah in njegova soproga bosta prisostvovala poroki.

»Nova demokracija«

Oba »zavezniška« tabora, sovjetski in anglosaški, govorita o demokraciji. Anglosaški tabor pojmuje pri tem demokracijo v starem smislu, kakor se je ustalila v njegovi praksi, sovjetski tabor s svojimi zunanji komunistični pristopi pa govori dosledno o »novi« ali »ljudski« demokraciji. Praksa nam pri neštetihih zgledih dovolj jasno govori, da je »nova demokracija« l drug olepsan izraz za najdoslednejšo diktaturo ene same, to je komunistične stranke. Najzgovornejša dokaza za to sta Titova »vlada« v Belgradu in nova češka vlada, sestavljena pred nedavnim v Moskvi. Prva ima 27, druga pa 25 ministrov. Ko so bili komunisti še v opoziciji, so stalno govorili, da je 5 ministrov dovolj, vsi drugi so odveč, ker višje število ministrov pomeni le povečanje državnih izdatkov na račun delovnega ljudstva. Ko so sami ustvarili vladu v Belgradu, pa so ustanovili kar 27 ministrskih stolčkov, ki seveda še bolj obremenjujejo državo na račun izmozganega delovnega ljudstva. Zakaj so to storili? Zato, da na zunaj ohranijo »demokratični« videz, vsa važnejša mesta pa lahko razdelijo med komuniste. O tem se lahko vsakdo prepriča, če si ogleda imena teh »ministrov« in njihove resore.

Ministrski predsednik in minister za narodno obrambo je Josip Broz Tito, ki se je kot član mednarodne komisije za pomoč republikanski Španiji udeležil španske državljanske vojne in ga je kominterna l. 1937 določila za sekretarja CKKPJ. Prvi podpredsednik je demokrat Milan Grol, ki je l. 1938 nasprotno predlogu, da bi nekateri komunisti dobili nekaj mandatov v stranki in so ga zato ti takrat zelo napadli, v to vladu je prišel očitno zato, da bi se rešil videz kompromisa ter »demokratičnosti«. Zunanji minister je dr. Subašić, ki je kot ban hrvatske komuniste preganjal, v emigraciji pa je začel z njimi sodelovati. Minister brez listnice Smolarka je predvojni član KPJ. Notranji minister Žečević je postal l. 1942 član vrhovnega Titovega štaba, kar pomeni, da je prej stopil v KPJ, ker sicer v smislu neke zapadne odredbe CKKPJ ne bi mogel priti v ta štab. Minister za pravosodje Franjo Frol je predvojni član KPJ; predvojni komunist sta tudi prosvetni minister Vladislav Ribnikar in finančni minister Sretan Zujević, ki je bil že nad 15 let član partije ter je bil kot tak tudi že večkrat obojen v bivši Jugoslaviji. Minister brez listnice dr. Juraj Sutej je politično znana oseba. Spada v isto linijo kot dr. Subašić. Prometni minister Todor Vujasinović je star komunist, večkrat obojen; v letih 1939 in 1940 je bil kot tak konfiniran v Bilečah. Minister za industrijo Andrija Hebrang je bil član hrvatske komunistične partije nad 10 let. Trgovinski minister inž. Nikola Petrović je predvojni komunist iz Novega Sada. Poljedelski minister dr. Vasa Cubrilović je član zemljoradniške stranke. Kot profesor na belgrajski univerzi je veljal kot simpatizer komunistov ter kot zaščitnik njihovih organizacij ter interesov na univerzi. Minister za gozdarstvo je Sulejman Filipović, bivši ustaški polkovnik, ki je kot tih komunist prestopil k tolovajem. Minister za rudarstvo Mane Andrejev je znan kot predvojni komunist. Minister za kolonizacijo Sretan Vukosavljević je bil prej član demokratske stranke. Minister za socialno politiko je znani sodnik in krvavem kočevskem procesu in visoki komunistični funkcionar dr. Anton Kržišnik. Predvojni komunist je tudi minister za zdravstvo dr. Zlatko Srećak. Minister za pošto, telegraf in telefon je bivši diktatorski petomajski ban dr. Drago Marušić. Gradbeni minister je dr. Rade Pribičević, minister za informacije bivši demokrat Sava Kusanović. Minister za Srbijo je predsednik bivše republikanske stranke Saša Prodanović, komunist. Minister za Slovenijo je znani Edvard Kocbek. Minister za Makedonijo je predvojni komunist Emanuel Čučkov, minister za Crno goro Titov politični namestnik komunist Milovan Djilas, minister za Bosno in Hercegovino pa znani komunist Rodoljub Colaković.

Z eno samo izjemo so torej vsi ti »ministri« komunisti, ki se kot taki na zunan priznavajo, ali pa so tajno člani partije, dočim hočejo na zunan pred angloameriško javnostjo še veljati kot člani bivših strank, ki so jim nekoč pripadali. Iz deklaracije, ki jo je podala ta vlada kmalu potem, ko je bila sestavljena, je jasno razvidno, da hoče brez ozira na demokratske »ovinke« čim prej izvesti popolno boljševizacijo vseh krajev in pokrajin, ki so pod njeno oblastjo ter iztrebiti vse tiste narodne sloje, zlasti razumniške, ki bi se utegnili kakor koli upirati komunizmu. Za dosego teh ciljev pa jim agitacijsko najbolj služi »nova demokracija« v avdoma označenem smislu. Vse, kar ni komunistično, je označeno kot reakcionarno. fašistično ali profašistično in mora biti po njihovem neusmiljeno iztrebljeno. Vse to naj velja v novi, demokratični državi, kjer bodo, kot pravi demokracija, »razširjene državljanske in demokratske svoboščine, osebna svoboda, svoboda veroizpovedi, svoboda govora, tiska in združevanja«. (Svoboda prepričanja je verjetno iz previdnosti izpuščena.) — Tako je torej »nova demokracija« v praksi.

Zeneva. Predsednik trgovske zbornice v Khartumu je izjavil, kakor pravi neka londonska radijska vest, da se je draginja v Egiptu zvišala za 280 %, v Sudan za 170 %, v Palestini za 248 % in v Siriji za 579 % napram predvojni dobi.

»Ne moremo računati z nemškim zlomom«

Iz Eisenhowerjevega poročila predsedniku Rooseveltu

Zeneva, 6. IV. General Eisenhower, zavezniški vrhovni poveljnik na zahodnem bojišču, je v pismu Rooseveltu, ki ga je prejel angleški urad Reuter, izjavil, da ni možno računati z nemško kapitulacijo in da je zaradi tega potrebno pregovoriti nemški narod z vsemi sredstvi agitacije k prekinitvi odpora, da bi se preprečile težke krvave zavezniške žrtve.

Žilava in zagrizena borba tudi majhnih nemških enot je dovela zavezničke do prepričanja, da je zmaga nad Nemčijo v zvezi s krvnimi žrtvami, ki si jih spričo že doživljajo izgub in vojnih operacij, ki jih imajo še pred seboj, ne morejo privoščiti.

Eisenhower piše severnoamerikemu predsedniku: »Možno je domnevati, da ne bo prišlo nikoli do kapitulacije. Naša dosedanja izkustva nas izijo, da nemške

čete nadaljujejo borbo do zadnjega moža, četudi so izgubile zveze z večjimi oddelki. Tako razpoloženje jasno pomeni, da ne smemo računati z nemškim zlomom ali s prekinitvijo nemškega odpora.«

Zavezniški vrhovni poveljnik izraža nato upanje, da mu bo uspelo, pripraviti nemški narod do prekinitve odpora z agenti in vestmi, povzročajočimi paniko. V drugem primeru se bo nadaljeval nemški odpor ne le v vsej Nemčiji, temveč tudi v francoskih pristaniščih, na Danskem, Norveškem in Italiji v nedogled. »S tem pa bi se pomaknil dan zmage v daljavo,« zaključuje pismo.

San Francisco z Moskvo ali brez nje

Zeneva, 6. IV. Politična kriza, ki je izbruhnila med zavezniški na predvečer konferenca v San Francisco z vso ostro, zanima javnost v sovražnih kakor tudi nevtralnih deželah. Zunanji politik portugalskega časopisa »Seculo« govori o krizi zaupanja. Tako v Teheranu kakor v Jalti ni bilo mogoče doseči zunanje-političnega sodelovanja treh sil. Medtem ko so se v Teheranu molče zedinili na razdelitev Evrope v interese cone, so v Jalti skušali nadomestiti to nevarno politiko z zaščitnim sistemom. V obeh primerih pa vodi objava pogodb do krize, ki grozi, da bo imela še večji obseg, kakor ona po Teheranu ter da je govor o krizi zaupanja in o odprtem nasprotju interesov, s čimer bi se lahko razbila celotna koalicija. Zaradi tega razumemo, da hoče Roosevelt storiti vse, da bi preprečil izjalovitev konferenca.

Washingtonsko poročilo »New York Timesa« pravi, da se bo konferenca vršila, četudi bi se Sovjetska zveza konferenci odnehal. Potem bi poskušali najti čim širšo podlago za angloameriško sodelovanje. Severnoameriški zunanji minister Stettinius je v izjavi, s katero je hotel pomiriti severnoameriško javnost, podčrtal prizadevanja svoje vlade za rešitev konferenca ter dal izraz svoje gotovosti, da bodo kosi vsem težavam. Zastopnik španske agencije »Logos« v Washingtonu pa misli, da ni verjetno, da bi konferenca prelozili, ker bi na ta način politični nesporazum med zaveznički dobil uraden značaj, kar pa skušajo vsi kakor preprečiti. Konferenca se bo torej vršila predvidoma brez predhodne odstranitve nesoglasij. Washingtonski politični krogi pravijo, da sta Churchill in Roosevelt Stalinu brzojavno poslala, da odpolje Molotova na konferenco v San Francisco, naka pa je odgovoril Kremenlj z jednatim »ne!« Če se bo konferenca kljub težavam vendarle vršila, piše

Čemu je služil poljski pakt?

Stockholm, 6. apr. V Angliji so v obliki Bele knjige objavili garancijsko pogodbo, s katero so Britanci poslali Poljake v vojno in s katero so izjavili sedanjim svetovnim vojakom. Pakt predvideva, da mora v primeru, če je ena stranka zapletena v sovražnost s kakšno evropsko silo, prisločiti druga stranka prvi takoj na pomoč ter ji nuditi podporo vseh svojih sil.

Najpomembnejše pri tej objavi pa je protokol k temu paktu, ki so ga objavili istočasno. Kakor javlja Reuter, pravi ta izrecno, da je pod izrazom »evropska sila« misljena Nemčija. S tem se jasno potrjuje, da ni služil britansko-poljski pakt zaščiti Poljske, kakor trde zaveznički, temveč da je bil enostransko usmerjen proti Nemčiji in bi naj izvedel obkroženje Nemčije in pripravo za vojno. To ugotovitev britanske objave pa je treba obdržati v spominu kot nadaljnji doprinos k britansko-sovjetskemu krivdi vojne.

Amsterdam. Turško odposlanstvo za takozvano svetovno zaščitno konferenco v San Francisco, na čelu katerega je zunanji minister Hassan Saka, bo odpotovalo v petek preko Kaira v San Francisco, javlja britanska poročevalska služba.

Slovo od prijatelja-soborca

Poročali smo že, da je padel za domovino bogoslovec Malavašič Alfonz kot domobranec pri Črnem vrhu nad Idrijo. Ne bi ponovno pridobivali poslovnih vrstic njegovih soborcev, če ne bi to slovo najlepše prikazovalo, kako zgledno prijateljstvo vlada med našimi mladimi domobranci in kako idealno so ti fantje, ki so vsak dan pripravljani žrtvovati svojo cvetočo mladost za lepšo bodočnost slovenske zemlje.

Dragi Alfonz!

Ni te več med nami. Preselil si se že s tega sveta, ako sem se vrnil z velikonočnih počitnic, je bil tvoj pogreb prazen. Nad tvojim imenom je nekdo s svinčnikom narisal črn križ.

Nismo verjeli, če je mogoče, da si res padel. Ali se res ne boš več kot telovadelec zavihtel na svoj pogreb, odprl kovec na svoji polici in vzel ven kako drobno knjižico? Ali ne boš nikoli več kot zadnji prišel v zbor in se opravičil pred dnevnim za svojo zamudo? Nič več nas ne boš zabaval s slikovitimi posnemanjem naših jugozahodnih bratov: »Oh, come io sono buono! Noi siamo tutti buoni!«

Ne nič več te ne bomo videli, vsaj na tej naši zemlji ne.

Nekateri smo te poznali že pred vojaško službo, drugi so te spoznali šele pred dobro polovico leta, ko smo prišli na tečaj. Kmalu smo te skoraj vsi radi imeli.

Bil si mlad, Alfonz! Čisto mlad po duhu in živahen. Življenje je kar kipele iz tebe. Kar krepko si moral zategniti vajeti, da nisi vsega razmetel. Živahen

K preosnovi japonske vlade

Tokio, 6. IV. K podelitvi mandata za sestavo vlade baronu Suzukiju je izjavil govornik japonskega zunanjega urada Iguchi, da so na Japonskem pričakovali še močnejšo vlado. Suzukijeva vlada naj bi zedinila vse narodne sile ter jih usmerila v veliki cilj: na uspešen zaključek vojne.

Kakor poroča agencija »Domei«, bo nova vlada na podlagi razgovorov in pogajanj z dosedanjim ministrom vojske sodelovala v polnem obsegu z japonsko vojsko in vojno mornarico. Imenovana bosta novi vojni ministri in nov mornariški minister.

Zeneva. Državni podtajnik v britanskem zunanjem ministru Hall je došel v Ankaro. Tamkaj pričinja za kulislami kupčevati s Sovjeti za Dardanele.

madridski časopis »Ya«, potem ne bo nič drugega kot zbiranje strokovnjakov brez avtoritete. Nikar ni pričakovati rešitve velikih problemov. Zastopnik časopisa »Arriba« v New Yorku pa je strnil razpoloženje z naslednjimi besedami: »Moskva se igra z bankrotom zavezniške unije.«

Lizbonski časopis »Diario di Noticias« kaže na to, da je govor o temeljnih nasprotjih med Anglijo, Združenimi državami in Moskvo, ki stopajo na plan posebno v obravnavanju poljskega vprašanja. V istem smislu piše »A Voz«, da se je med zavezniški in angloamerikanci pojavil prepad. Edine juridične poljske vlade, ki ima svoj sedež v Londonu, niso povabili, ker je ena sama sila, to je Sovjetska zveza, noče priznati. Anglija in Združene države so se podredile Stalinu, Kremenlj pa še dolgo ni zadovoljen ter zahteva, da prisostvuje konferenci v San Francisco lublinska vlada slavnih mož. Moskva hoče, more in zapoveduje, tako zaključuje portugalski časopis svoja opazovanja o metodah sovjetskega delovanja; list imenuje te metode demokratične, pri čemer je bilo zapovedano, da jih morajo drugi narodi čutiti kot demokratske.

Odločba

Rižarna d. z. o. z. v Ljubljani je s vlogo z dne 5. marca 1945 zaprosila za odobritev cen za riž.

Na podlagi št. 1. navedbe proti navijanju cen št. 19 s dne 1. marca 1944, št. 1. št. 68/22 iz 1944, odločbe z dne 15. junija 1944, št. 1. št. 154/44 iz 1944 in navedbe z dne 3. oktobra 1944, št. 1. št. 211/80 iz 1944.

odobravam
tvditi Rižarna, d. z. o. z. v Ljubljani slo. deca, navijajo cen za riž, cen za riž.

Za rižarno: 1 kg 4,95 lir franco skladišče. Za Prevod: 1 kg 5,45 lir.

Za trgovca detajlisti 1 kg 5,70 lir franco prodajalna vključno vse davke.

Cenik z največjimi cenami mora biti na vpogled obhvatno na vidnem mestu v vseh obratnih poslojih, kjer se prodaja blago navedeno v ceniku.

Vasno neposredno zvišanje cen je pre. povedano. Kršitelji se kaznujejo po zakonskih predpisih.

Zoprot odločbe ni pritožba.

Komisar za cene:

Im. Močan France, a. r.

Darovi za bombardirane

Za oškodovance po bombnem napadu so darovali Socialni pomoči:

Svečana »Pax«, Celovška cesta 3000 lir;

Šolterić-Petan & Erker, Ljubljana, 3000 lir;

Rižarna d. z. o. z., Ljubljana, 10.000 lir; Helena in Ivan Vodnik, Ljubljana, 300 lir, na mesto evreja na grob kop. strok. učiteljice Mice Mladic; uradništvo Carinarice v Ljubljani 1076 lir; Drustvo slovenskih likovnih umetnikov 500 lir namesto evreja na grob očeta akad. kiparja Ivana Sajovice in slikarja grafika Ljuzeta Zagarja. — Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Za Idričane:

Tvrdka Golli, Ljubljana, 1000 lir,

Za Socialno pomoč je daroval:

Nelmenovani gospod, Ljubljana, 1000 lir.

Cenj. naročnike

naših listov vljudo opozarjamo, da lahko

poravnajo naročnino

za časopise tudi

v naši podružnici

na Miklošičevi cesti

Istotam sprejemamo inseratna naročila in naročila na Slovočeno knjižnico in »Rast«.

Bojišča zadnji teden:

Višek premikalne vojne na zahodu

Prvi teden v aprilu se je razvila premikalna vojna na zahodnem bojišču do viška. Segla je od Spodnjega Rena pri nemško-nizozemski meji pa do Zgoranjega Rena pri Karlsruhe. 400 km dolga črta bojišča je vzvalovala in na vseh odsekih ustvarila položaje, ki še niso ustaljeni. Opaža pa se že, da oklepniški sunki angloameriških armad popuščajo v svoji silovitosti tako zaradi žilave nemške obrambe kakor tudi zaradi težav pri oskrbovanju najdalj prodrlih oklepnih enot. — Na vzhodnem bojišču je vsa dolga bojna črta ob Idriji in naprej do Karpatov v glavnem mirovala. V izrazito premikalno obdobje pa je prešlo severno madžarsko bojišče, kjer sta se izoblikovala v glavnem dva napadna klina, ki skušata deloma prodreti do Dunaja, deloma pa tudi obkrožiti dunajsko trdnjavo. — Na dolej razmeroma mirnem italijanskem področju se zdi, da se angloameriški pripravljajo na večje napadne nastope, medtem ko na balkanskem bojišču ni bilo znanih sprememb.

Zahodno bojišče:

Ker se je v zadnjih štirinajstih dnevih razvila na renskem bojišču izrazito premikalna vojna, je prav, če si najprej ogledamo razvrstitev angloameriških armad, ki so v marsičem spremenile svoje začetne položaje. Pred dobrimi štirinajstimi dnevi je začela ob spodnjem Renu z velenapadom tako imenovana Montgomeryjeva skupina. Prav na severu je ob njej proti Arnhemu v Nizozemski nastopala in še nastopa 1. kanadska armada; 2. britanska armada je nekako vzdolž ob nizozemsko-nemški meji sunila proti severu proti Lingenu; 9. ameriška armada pa je skušala prodreti ob severnem robu Porurja proti vzhodu. Pod Bonnem je pri Remagenu in južno od Koblenza sunila čez Ren 1. ameriška armada, ki je prodirala naravnost proti zahodu ob reki Sieg in nato naprej na Marburg in proti Kasselu, kakor tudi proti gornji Weseri. 8. ameriška armada je prekorajila Ren južno od Mainza in pritiskala na Frankfurt. Aschaffenburg in nato naprej proti Fuldi in črti Mühlhausen-Gotha-Suhl. 7. ameriška armada je prekorajila Ren pri Mannheimu in je razširila svoj pritisk zahodno do Würzburga, medtem ko je 1. francoska armada šele zadnji teden z večjimi silami prekorajila Ren med mestom Speyer in Karlsruhe ter začela pritiskati proti zahodu na Heilbronn in proti jugu.

Ker je Montgomeryjeva armadna skupina šele pred dobrimi štirinajstimi dnevi začela z velenapadom, si je ohranila še največ zaleta, medtem ko se pri drugih armadah opaža, da njihova hitrost napredovanja sedaj, ko so se pahljačasto razširile proti vzhodu, nekoliko popušča. Razumljive težave z oskrbovanjem povečujejo še nemške čete ob bokih in zaledju oklepnih klinov. Na severnem delu bojišča so angloameriški prodri ob reki Ems do mesta Lingen in čez Tevteburški gozd mimo Osnabrücka in Herforda do reke Wesere pri mestu Münden in Rinteln; nadaljevali so svoj sunek ob Weseri proti severu do mesta Stolzenau, dobrih 10 km južno od mesta Nieburg ob Weseri in kakih 70 kilometrov južno od Bremena. V zaledju teh klinov so angloameriški vdrl v mesta Münster, Rheine in Osnabrück. Južno od mesta Stolzenau in pri mestu Hameln so bili na več mestih odbiti poizkusi Američanov, prekorajiti reko Wesero. Od Hamelna proti jugu skušajo Američani prodirati do toka Wesere in mimo Kasselja naprej proti vzhodu. Nadaljna bojna črta gre mimo mest Mühlhausen in Gotha do Arnstadta (15 km južno od Erfurta), naka zavije bojišče proti jugozahodu na Würzburg in v isti smeri naprej proti Heilbronn in na Karlsruhe.

Če hočemo orisati približno obseg sedanje premikalne vojne na zahodu, potem bi ozeležje, ki so ga doslej zajeli pahljačasti oklepniški klini lahko zajeli s šestilom, ki bi ga zataknil pri Remagenu ob Renu in zabrali proti vzhodu od spodnjega toka Rena navzdol polumer kakih 250 km. Seveda je na tem ozemlju še vse polno močnih enot nemške vojske. Tako se angloameričanom

n. pr. še ni posrečilo, da bi stisnili obrož okrog nemške armadne skupine, ki ima nalogo braniti Porurje in ki se sedaj trdno drži v obroču, ki ga omejujejo naslednja mesta: Duisburg, Düsseldorf, Köln, Bonn, reka Sieg, mesto Siegen, nato v smeri proti severovzhodu črta na mesto Winterberg nato črta severno na Brilon, nato pa proti zahodu na Soest, Dortmund in nazaj v Duisburg. Dalje moramo upoštevati naraščajoči odpor, ki ga nudijo v zasadenem ozemlju nemški civilni borec za svobodo, ki napadajo največkrat ponoči in tako podirajo nasprotnikove oskrbovalne poti. Tudi Hitlerjeva mladina z uspehom nastopa v posebnih oddelkih za borbo proti tankom in za miniranje cest. V Kasselu in Aschaffenburgu so se oboroženim silam pridružili civilisti in celo dekleta ter so borili ramo ob ramo z vojniki, napadajoč in obstreljujoč nasprotnike s kleti in streh. Prav ta zagrizeni odpor pa bo preprečil angloameričanom, da bi se v naprej s tako naglico prodirali proti vzhodu, čeprav je iz oklepnih osti razvidno, da bi radi prodrli do Bremena, Hannovera in Braunschweiga, kakor tudi v smeri proti Lipskem ter do zahodne češke meje ob Češkem rudogorju in v dolino reke Donave.

Vzhodno bojišče:

Mirujoča fronta ob Odri ni prinesla nobenih sprememb. V svojem odporu sta odnehal trdnjavi Küstrin in Glogau, medtem ko se junaško držal posadka v mestu Breslau. Po padcu Danziga se je nemška posadka dolgo časa držala še severno od Gdinije ter tako zapirala vhod v pristanišče. Proti koncu tedna se je odmaknila na polotok Hela. Še nadalje se drže nemške enote na zahodnem robu reke Visle, v trdnjaskem obroču Königsberga in v Kurlandiji. Edina večja sprememba je nastala na slovaškem in madžarskem bojišču. Tu so sovjetske čete ob Donavi do konca tedna prodrele v Bratislavo in se tako približale iz zahodne smeri Dunaju. Še izrazitejši pa je bil pritisk Sovjetov na obeh straneh Blatnega jezera, kjer so oklepniški sunili deloma proti severu v smeri na Dunajsko Novo mesto in naprej mimo znane kopališča Baden proti Dunaju do dunajskega trdnjavskega obroča. Še bolj zahodno pa so mimo St. Gotharda sovjetske enote skušale vdreti v Sred. Stajersko in tako izpolniti in razširiti obkolitveni obroč, ki naj bi tudi z juga in zahoda pritisnil na obrambo Dunaja. To pa se jim v dolini Rabe ni posrečilo, ker so bili odbiti in so nemške čete zavzele nazaj Feldbach in Fering, 40-odnosno 50 km vzhodno od Graca. Prav tako so bile sovjetske čete zadržane na reki Muri, kjer so zaman poskušale doseči prehode.

V celoti je za vzhodno bojišče značilna hitra utrjenost sovjetskih napadalnih klinov in zdi se, da ofenziva na enem odseku že onemogoča napadne nastope na drugih bojiščih. Golovo je tudi, da imajo poleg izredno žilave nemške obrambe Sovjeti velike težave z oskrbovanjem.

Italijansko bojišče:

Na italijanskem bojišču so se konec tedna sprožili napadi francoskih čet ob malem Sv. Bernhardu in Mont Senisu, kjer bi radi dosegli prodor čez Alpe. Ob ligurski obali so začeli z večjim napadom angloameričani, ki so prav tako povečali svoj pritisk na severnem robu apeninskega bojišča, medtem ko so še ves teden skušali prodreti naprej ob jadranski obali v bližini jezera Comacchio.

Na balkanskem bojišču so se začeli napadi na dalmatinski obali na obeh straneh Gospića, tudi na področju pri Bihaću so bili znatni boji.

Knjiga

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Založba »Luč« v Ljubljani.

je bil tvoj obraz. Veliki nabočniki z rjaviimi robovi so ti obrobili oči, s katerimi si tako ognjevit in živahno gledal v svet, včas pa si koga z njimi tako zamisljeno vprašujoče pogledal, kakor otrok.

Ali se te bomo še kaj spominjali, Alfonz, ko te ne bo več med nami? Saj si vsakemu dal, kar si mogel. Dajal si nam od svoje velike mere dobre volje. Zabaval si nas s svojim pripovedovanjem in šalami. »Aj, Malavašič, ti si en zabukant!« — pomislil si nekoliko — sklonil glavo in počakal — »ajd, pojdi.« Tako si v naše veliko veselje posnel našega g. komandirja. Kako se je na tvoje pogradu zbrala večkrat cela družba in poslušala z odprtimi usti in očmi, kar si pripovedoval. Naš pogum, ki smo ga imeli za pravični boj, si še večal. Pripovedoval si nam, kako so začeli braniti sebe in dom pred komunističnimi brati tvoji rojaki na St. Joštu. O vsem mogočem si nam govoril.

A nisi samo govoril. Tudi storil si kaj marsikomu in dal. Tovarišu, ki je bil kaznovan s petkratno stražo, si se ponudil, da mu boš odošluzil. Kolikokrat si komu na skrivaj stisnil kos kruha ali klobase, ki si jo dobil od doma, čeprav bi jo sam prav lahko pospravil. Kolikokrat si sedel v kakemu tovarišu na pogreb in potrpežljivo poslušal njegove težave ter mu tako pomagal nositi križ. Nekega dne je nekdo, tisti tovariš velikam z navitimi brkami, tvoji tovariš v šoli, dejal v svojem značilnem jeziku: »Fonze, ti si pa res revež. Vsem bi rad pomagal, pa nikomur ne moreš.«

Nekdo je rekel po tvoji smrti: »Nisem mogel takoj verjeti, da je padel. Bil

je res značajan fant.« Značajan si bil res, Alfonz. Če bi ti zdajle živemu to rekel, bi se glasno zasmel in dejal: »Pojdi, pojdi. Vidíš, tale, ki ga imajo bolj za barabico, je veliko boljši od mene. On ni toliko poučen, kaj mora storiti in Bog mu ni dal toliko milosti kot meni.« Tako si bil iz srca ponižen. Veliko si potrpeč, čeprav težko. Tvoja vera je bila živa in globoka. Dehtela je skoraj iz vsake tvoje besede. Vsako jutro si hodil k sv. maši k sv. Cirilu in Metodu in tam prejemal sv. obhajilo. V cerkev te je vsako jutro gnalo srce. Kakor vleče srce ženina k nevesti, tako je tebe gnalo k Jezusu. Jezus je bil tvoj voditelj in ti si ga z vso dobro voljo hotel poslušati in posnemati kakor zdaj narodi poslušajo svoje voditelje. Tudi mater Marijo si ljubil. Znano je, kako te je nekdo nemški podčastnik vprašal, če imaš svoje dekle. »Imam jo — v nebesih!« si dejal. Ali je umrla, je vprašal. »Ne, ona še živi,« si rekel. Mislil si na Marijo. Vsa večer si molil rožni venec. Vzel si ga v roke, pokleknil na stol, odložil kapo na mizo in dejal: »Famte, zdaj pa še molimo.« Včasih si molil naprej, včasih odgovarjal. Videli smo s kako živo vero si molil. Trudil si se, da bi bili vsi fantje dobri, da ne bi delali prevelikih neumnosti in greha. Saj na zmag se ni vdelo, kako ti je bilo hudo, če je včasih do česa takega prišlo. Pa kadar si bil ti v sobi, si vedno imel kaj zanimivega in lepega povedati.

Skrbelo te je, da bi fantje kaj dobrega brali. Kolikim si prodal knjižico Nebeški ključ, Ernesta Miakarja in Grozdeta. Koliko jih je, ki si jih nagovoril, naj prejmejo za prvi petek svete zakra-

mente. Kako rad si videl, ko so fantje opravili velikonočno dolžnost.

Dobro si vedel, zakaj si se boril. Saj nisi bil še dolgo vojak, osem mesecev. Pa si vse težave vojaškega življenja rad prenesel. Zavedal si se, da se trudiš zato, da bo nekdo vsem našemu narodu bolje in da se bodo sedom naših naporov veselili še naši pozni potomci.

Zdaj si tam, kamor si si vedno želel. Smrt ti je bila gotovo grenka. Neusmiljena krogla ti je prevrtila mlade preli. Umrl si morda še teže zato, ker ti je življenje vzela slovenski brat. A kljub vsemu, zdaj si že tam, kamor so bile vedno obrnjene tvoje oči, pri svoji ljubezni. Ti si zdaj že srečen in tvoji sreči ne bo nikdar konca. Če pa še trpiš, ti obljubimo, da ti bomo pomagali, da boš kmalu rešen.

Ti se pa nas vedno spominjaj in nas podpiraj v naši borbi za srečnojšo bodočnost. Molj pri Bogu za nas, ki smo še ostali tu in žalujemo za teboj, pa tudi za tiste, ki so te ubili, da bi že enkrat prenehali s svojo nespametjo. Da se bodo izpolnile želje pesnika, ki si nam še malo pred svojo smrtjo razlagal njegovo globoko modrost:

Edinost, sreča sprava,
k nam nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z njo čast,
ko pred, spet naša bosta last.

Počivaj v miru — tvoje telo v hladnem grobu pri sv. Joštu, tvoja duša pa v božjem naročju.

Tvoji tovariši domobranci.

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Založba »Luč« v Ljubljani.

Knjiga

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Založba »Luč« v Ljubljani.

Knjiga

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Založba »Luč« v Ljubljani.

Knjiga

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Založba »Luč« v Ljubljani.

Knjiga

»Samomor Jugoslavije«

od dr. Danila Gregorića je razprodana. Da bomo mogli ustreči številnim naročnikom, pripravljamo prvi ponatis v izpopolnjeni izdaji. Obveščamo vse zainteresirane, da bomo knjigo dostavljali po vrstnem redu naročilnic.

Domoljub

Ljubljana, 7. maj, travna 1945.
Oni dan je bilo na tem mestu zaplano, da je postal slovenski narod po vsem prestaten trpljenju in po strašnih izkušnjah sedanjih dni bolj kritičen in bolj zrel v svojem narodnem življenju. Da je to res, ni nobenega dvoma. Vsaka nesreča izmori človeka in narod, vsako trpljenje ga notranje izčišča, dograjuje in pomnoži življenjsko silo.

Sestav našega naroda je tak — in bo tak še dolgo ostal —, da je kmečki slovenski narod (absolutni) številčni prevladujoči nad vsemi drugimi plastmi narodne skupnosti. Dogodki zadnjih let pa spet izpričujejo, da slovenski kmečki slovenski narod po svoji notranji moči in po duhovnem razpoloženju — ki je merodajno za njegovo politično usmerjenost, nadkriljuje večino drugih socialnih plasti našega naroda. Reči moramo, da se je slovenski kmet izkazal v najusodnejši uri narodne zgodovine kot politično zrel in na prelomnici zgodovinskih dogodkov kot vodilna čimtelj narodove usode. Koliko gre pri tem zasluge na rovaš kmetovega zdravega, naravnega duševnega ravnanja in usmerjenosti, ki ji jasneje gledanja na življenjska vprašanja ne malikuje spakodane ročnice »visoke politike, koliko pa na rovaš političnega, gospodarskega in kulturnega vodstva v minulih časih, ki se ga je kmet domala v celoti oklepal in mu sledil, tega sedaj ne bomo tehtali. Iz pravkar postavljenega dejstva pa želimo napisati naši javnosti v premislek nekaj povsem smiselnih zaključkov.

Na katerem koli območju javnega udeleževanja človek danes raziskuje trenutne razmere, mora doznati, da sta kmet in kmečki slovenski narod zanimanja. Ne samo zaradi težkih prehranjevalnih razmer, marveč zaradi svojega zadržanja do raznih vprašanj sedanjosti in bodočnosti. Teh vprašanj namreč brez kmeta, ali celo proti njegovi volji ni mogoče reševati. Še manj pa uspešno in veljavno rešiti. Zato je po vsem razumljivo, da se kmečkemu ljudstvu približujejo in ga snubijo vsi pokreti, vse struje in strujice, ki želijo v narod in kaj pomeniti, kaj šele one, ki bi rade odločno vlogo igrale. Toda pot do kmeta ni tako lahka in enostavna, kakor je na videz enostaven in preprost kmečki človek sam. To resnico nam otipljivo nazorno potrjuje popoln brodomol, ki ga je v kmečkih plasteh doživela komunistična partija (KPS), čeprav se je skrila za vabiljo in v času okupacije kaj prikupno krinko osvobodilne fronte. Kmet je satansko igrar za oblast občutli na svojih plehkih in pri tem kmalu spregledal tisto česar mnogi meščani še danes ne morejo razumeti; da komunistu in njegovim pomagačem v resnici ne gre za blagor kmeta, ne za dvig kmetijskega gospodarstva ali za izboljšanje življenjskih pogojev na kmetih, marveč za boljševiško oblast nad narodom; da za dosego tega cilja potrebujejo kmečkih hrbtov, da bi po njih splezali na oblast. V tej točki je pa slovenski kmet že toliko izkušen in politično šolan, da je sila občutljiv in izredno odločen. Ni niso pomagale vse skrbno pretehtane obljube o delitvi zemlje, o odpisih dolgov, o zmanjšanju delovnega časa, o olajšanju napora pri delu itd. Pa je vendar slovenski kmet vse prej kot zadovoljen s svojim gospodarskim in socialnim položajem! Premalo ima zemlje, saj je pretežno mali posestnik, težko ga dolgov, njegovo delo je do skrajne mere trdo in naporno in se razteza od rane zore do poznega mraka. Vendar vse zastonj! S svojo zdravo pametjo je preodil, da eno in drugo vendarle ne gre kar tako, kakor so mu ponujali; da je treba to in ono nekje vzeti, če hoče dati. In tako naprej. — Zato je komunistične čevkarije gladko odklonil, prijel za puško, in sodrgo, ki ga je hotela zlorabiti, poglaj s svoje zemlje!

Ofarji so premalo poznali slovenskega kmeta in so ga zato tehtali s prelahkimi utežmi. Prezrli so dejstvo, da deset in desetletno prosvetno in stanovsko delo na deželi, pa gospodarska prizadevanja v združenih organizacijah in drugo mora težko pasti na tehtnico, kadar se ocenjuje vrednost in moč slovenskega kmeta. Pozabili so, da velja vprav za kmečko ljudstvo čudovita pesnikova beseda:

»Preplehek je, piščalkar, epav mi tvoj. Moj narod star je težkih tisoč let...«

Smo teh misli, da bi bilo prav, če bi si komunistično polomijo pri našem kmetu dobro ogledali vsi tisti, ki malijo, da je v današnjih razmerah splošne politične zmene in zbežnosti, mogoče kovati samoljubljen politični klikarski kapital na račun slovenskega kmeta, z namenom, da so ta ali ona skupina priklopi do toliko zaželene oblasti. Ne bo nič, prijatelji! To povemo v imenu slovenskega kmeta, ki dobro ve, kje je njegovo skupno mesto. Ki tudi dobro čuti, kdo mu zares hoče dobro, kdo pa potrebuje njegovega hrbta za pot do oblasti, čeprav mu morda tudi in tam kaj dobrega stori — iz taktičnih razlogov.

Mielimo, da je škoda truda. Kmet svoje resnične, zveste, nesebične in modre prijatelje dobro pozna — tudi v svojih vrstah. Vanje je uprta njegov pogled. Vse drugo, kar ga obletava, bo stresel s sebe kot nadležne muhe, pa bo šel svojo pot, kakor jo vodi tisoč let. Zlasti bo tako ravnal sedaj po vsem razdejnanju, trpljenju in krvi, ki ga je v pravem pomenu besede notranje prekalila in prerodila. Če je bil doslej tu in tam morda do slopen za priketavanja raznih klik, čeprav bi se skrivale za lepimi krinkami in častitimi imeni, potem danes, sredi ruševin in smrti dobro ve, da je samo v tesni stanovski skupnosti njegova rešitev in v trdni edinstveni celotnega stanu s ostalimi narodnimi skupinami njegovega svetovnega naroda edina prava pot v srečno bodočnost. Ne cepitev in razkroj — združevanje in sodelovanje je gesto dneva.

»Domoljube je že dolga desetletja zvest prijatelj slovenskega kmeta in za

Eden izmed tisočev...

Žalostna usoda poštenega slovenskega fanta Janka Premrla

Komunisti so slovensko mladino kar v tisočih spravljali v nesrečo. Ene so mamili s lepimi narodnimi osvobodilnimi gesli, za katerimi se je skrivala grda laž, druge so po sili »mobilizirali« v svoje vrste, da so jih pozneje mirne duše poslali v smrt. Tiste pa, ki so pravočasno spoznali vso grdo zvižanost in satansko komunistično protkanost ter hudobijo, so kar odkrito napadali in jim napovedovali smrt. Iz vrst teh je zraslo slovensko domobranstvo. Usoda prisilnih mobilizirancev je znana. Danes naj popišemo usodo poštenega slovenskega vipavkega fanta Janka Premrla iz St. Vid pri Vipavi, kateri je v svojem narodnem navdušenju že leta 1942 odšel k »osvobodilcem« v hosto, kjer je kmalu nato padel. Fant je bil doma iz ugledne narodne in katoliške zavedne slovenske hiše, ki je želel le eno, da bi njegov narod bil spet svobodan. Ko so prišla na Vipavsko tista lepa gesla o »narodni osvoboditvi«, je mlad Janko takoj bil zraven z dušo in telesom. Ko pa je bil nekaj časa med njimi, je spoznal, kaj so ti ljudje v resnici. Prijelo ga je grenko razočaranje. Ker je bil fant odkrite narave, ni molčal in je svoje misli povedal, kjer koli se je dalo. Zato so ga komunisti naposled slikovitali. Zdal pa so izdali o njegovi smrti nekako brošuro, kjer Janka kot komunističnega slava. To delajo zato, da bi prikriili svoj zločin na njem. V naslednjem naj podamo članek, ki ga je o tem napisal list »Vipavec«, ki je v svoji 5. številki to žalostno zgodbo takole razkril:

»Vipavska se mora zahvaliti za svojo slepoto in njej sledeče gorje v veliki me-

ri Janku Premrlu, ki so ga komunisti z lažmi pridobili za svoje zločinske početje in tako zaradi njegovega ugleda zajeli v svoje mreže tudi polno drugih dobrih fantov. Komunisti so izdali lansko leto brošuro »V spomin padlemu junaku Vojku«, v kateri slavijo Janka Premrla kot vnetega komunističnega. S tem bi radi prikriili ljudstvu že precej znano dejstvo, da so ga oni sami poslali v smrt. Podrobnosti o tem, kako tragično je Premrl končal svoje tolovajsko pot, še niso znane. Toda njegovi najboljši prijatelji pripovedujejo, da Janko nikdar ni bil komunist, ampak le zapeljavec zvižanih komunističnih agentov, ki so izrabili njegovo navdušenje za narodne ideale, in narodno svobodo.

Nekoliko mesecev po svojem odhodu v hribe, 2. februarja 1942, je povedal nekemu prijatelju sledeče besede:

»Povem ti odkrito, da sem hudo razočaran. Prevarali so me. Mislim sem, da jim gre samo za narodno svobodo, pa se bore v prvi vrsti zoper vero, ki mi je bila vedno sveta; saj to je tradicija našega naroda in še posebej moje družine. Redno vsak dan imamo politične ure, »jer nas vežbajo za propagando. Učijo nas: Če pridete v kak kraj ali hišo, kjer so ljudje črni in komunistu nenaklonjeni, bošite ilno oprezní in previdni. Ne pozabite jasno, kakšni so naši zadnji cilji. Poudarjajte, da spoštujemo vero in da se vojskujemo le za narodno svobodo in boljše ureditev socialnih razmer. Le polagoma jih pripravljajte na to, da spoznajo, kako pogubna je vera in da je le

opij, ki uspava ljudstvo, da se ne dvigne v boj za svoje pravice. Če pa pridete med ljudi brez vere, bodisi komuniste ali liberalce, jim kar jasno povejte, da se borimo tudi proti suženstvu vere in Cerkve. Tem ljudem razložite jasno svoj komunistični program in jih s obljubami in grožnjami prisilite k simbolu aktivnemu sodelovanju Jaz. (Janko-tor, Vojko, op. ur.) sem dejal, da nisem prišel med partizane, da bi ljudstvo zapeljal in slepil, ampak da se bom boril za slovenski narod.«

Povedal je še, da se mu komunistična propaganda naravnost gabi, a da ne more nazaj, kajti Lahi bi ga ubili in gre rajši pod zemljo kot k njim. Drugemu prijatelju je dejal, da bo treba ob koncu vojne obrniti orožje proti komunističnim priganjam.

Teh misli pošten fant ni mogel dovolj prikriti — in zato je moral pasti. Njegov tragični konec je resen opomin za vse poštene ljudi:

»Ne družite se z roparji, kajti postal boš tudi sam ropar; če pa ropar ne boš hotel postati, postaneš njih pomilovanja vredna žrtev!«

Po Jankovi poti je šlo že nešteto poštenih slovenskih fantov. Da bi vsaj preostali spoznali, kaj zahteva ljubezen do domovine od junaka mladine, ki se želi brciti za ideale, za katere je vredno dati tudi življenje!

Komunisti pa, ki slavijo tov. Janka kot svojega junaka, s tem znova dokazujejo, da je njih glavno orožje laž in prevara.

Na Gorenjskem se odpirajo grobovi

Ob Suhi pod Javornikom so odkrili grob z 20 trupli

Dan za dnem se na Gorenjskem odpirajo novi grobovi, v katere so rdeči morilci zakopavali svoje pomorjene in mučene žrtve. Prejšnji teden so domobranci s postojanke Kranj — Stražišče na pohodu odkrili spet veliko grobišče. Ko so stopali skozi gozdove ob Suhi nad Rdečim mlinom, jim je iz neke kotline udaril naproti silen smrad. Takoj so vedeli, da tukaj neke gnijo človeška trupla. Začeli so preiskovati gozdno okolico in so kmalu v kotlini našli slabo zasut grob. Trupla v grobu so bila le površno zasuta, tako da so skoro na zraku gnili.

Domobranci so se takoj lotili dela ter začeli odkopavati. Najprej so potegnili iz prsti

truplo Leopolda Kašigarja.

Tega moža, ki je bil doma iz Orehka št. 44 ter oče 6 otrok, star pa ob svoji smrti 34 let, so komunisti odvedli od doma že jeseni leta 1943. Njega, kakor tudi druge, so odvedli od doma pod pretežbo, češ da ga potrebujejo. Od tistega časa ga domači niso več videli, dasi so jim komunistični terenci dopovedovali, da je njihov oče dodeljen tej ali oni službi in da se mu dobro godi. S tem so morili hoteli zabrisati svoj zločin, da bi domači in sosedje nikoli ne zvedeli, kaj se je zgodilo. Zdal pa je tih grob odkril svojo skrivnost ter razodel tudi, kako strašno je bil ubogi Kašigar ob svoji smrti mučen.

Ko so namreč domobranci odkopavali to truplo, na prvi pogled niso nikjer videli njegove glave. Sele, ko je truplo bilo zunaj, so ugotovili, da

je glava na truplu bila nazaj zavita. To se pravi, da so komunisti Kašigarja usmrtili tako, da so mu enostavno vrat zavili, nato pa glavo še z udarci zdrobili. Tudi roke so bile vse polomljene, kar je dokaz, kako so morilci to svojo žrtev pred smrtjo mučili. Tudi drugi deli telesa so bili strašno oskrupljeni. Tako svojih žrtve ne mori niti divja zver.

Drugo truplo Filipa Rajgerja,

ki so ga potegnili iz groba, je kazalo, da je Rajger bil umorjen s strelom v tilnik, kakor komunisti po vsem svetu navadno more svoje žrtve. Filip Rajger je bil rojen dne 1. majnika l. 1914., doma je bil iz Orehka št. 13 ter oče dveh otrok. Tudi njega so najprej z nožem v glavo suvali in ga tako mučili. Kaj je storil, da je bil vreden take smrti? Odklanjal je komunistem, ker ga kot Slovenec in katoličan ni mogel ne smeti sprejeti. Zato je moral umreti tudi Rajger, kakor so umrli drugi po Dolenjskem in Gorenjskem.

Tretje truplo Franceta Bitenca.

Franc Bitenc je bil tudi iz Orehka št. 14 ter je oče dveh otrok. Rojen je bil 16. aprila 1902. Tudi njega so odvedli z doma kakor ona dva ter potem svojim lagali, da se mu dobro godi. Njega komunisti niso ustrelili, tudi mu niso glave razbili, pač pa mu je rdeča zver porinila nož med rebra, da je počasi izkrmel in izhrope. Rana je bila tako velika, da bi bil lahko vse prste vtaknil vanjo. Okrog rane so bili še kupi strnjene krvi.

Gospodarski nasveti

Pomladanska opravila v sadovnjaku in vrtu

V sadovnjaku:

Posejti moramo nazaj v nekatera zimsk. dela, ki še marsikje, zaradi razmer še niso opravljena in ki se še lahko izvršijo v tej dobi. Ponekod bo še kazalo, da vsaj starejše drevje očistimo, to se pravi, da razredimo pregesto vejevje, posebno če je bohotne rasti; ostalo pa kar je že odgnalo, pa je bolje, da pustimo vse lepo na miru. Poseganje v tej dobi v razvoj je bolj škodljivo, kakor koristno, posebno če je drevje bolj šibke rasti. Pač pa je nujno, da sadovnjake pognojimo, da napravimo okoli dreves kolobarje in jih pokrijemo s smrekovimi ali trnjevim vejami. Skrajni čas je, da so rane, po zajcu povzročene, na oglednem drevju previdno obrezane in pomazane s cepilno smolo, ali pa z mažo, ki jo naredimo iz lovice in krevčev. Zamazane rane povežemo s cunjam ali stariimi krpami. Ponekod bo kazalo, da te rane s cepiči premostimo, kakor je bilo že večkrat v SIV opisano. Ves april je tudi za precepjanje, zlasti pečkastejša sadnega drevja najugodnejši čas. Seveda cepiče moramo imeti na razpolago že od zime semkaj in shranjene tako, da še niso odgnali. Sedaj cepimo najlaže za lub ali za kožo, ko je drevje muzevno. Zboljšani način cepjenja za lub izvršimo tako, da zarežemo v lepo odrezano vejo 3 do 4 cm dolgo zarezo, navpično in odluščimo previdno na eno stran lub. Cepiči silasto ošpičimo in ga v začetku vreza nekoliko spodrežemo v obliki sedla. Cepiči moramo potem previdno vtakniti pod lub, zavezati in zamazati s cepilno smolo. Pri debelejših vejah vstavimo po 2 in več cepičev. Cepljenja moramo nato

in aljiv tolmač njegove volje. To boče biti še posebno v teh težkih dneh. Zato je sedaj spregovoril svoje besede — kmečkemu ljudstvu iz srca in za bodrilo, vsem, ki špekulirajo z njim, pa v pouk in opozorilo,

zavarovali z vejami, da jih ptiči ne polomijo.

Na vrtu:

Dela, kakor prekopavanje in gnojenje moramo čim prej izvršiti. Prve setve so povedle že v zemlji. Najbolj pridni so že posadili prvo solato, Vrtnice smo že odkrili in obrezali. Dobro je, da jih poskrbimo z 2% žveplovo-apnenno brozgo. Posaditi moramo kmalu dalje, gladiljo, in kar nameravamo sploh posaditi okrasnih grmov. Posejati moramo čim prej tudi grah, redkvico, solato, rdečo peso itd. v kolikor tega že nismo izvršili. Letos moramo potakniti v zemljo več čebulic, kakor običajno, ker bomo gotovo odvisni samo od lastnega pridelka. Na uvoz čebule iz drugih krajev se ni treba zanašati, ker je ne bo za dobiti. Čebulček je zdaj poceni in bi bila škoda, da bi tega semena ne izrabili. Pripominjamo, da je najboljši čebulček on, ki le kot lešnik debel; seveda mora biti zdrav, poln in ne izsušen. Ako j. nekoliko odgnal, nič zato, samo, da ga na plitvo polaknemo v dobro pripravljeno zemljo. Debelejši čebulček se s pridom da uporabiti tudi v kuhinji, dušen v nekoliko zabele je izvrstna prikuha. Povedano velja, kar se tiče saditve tudi glede česna in šalotke.

V ta čas pade tudi glavno delo, to je presajanje zelenjadnih rastlin, kakor kapusnice, solate, zelene, paradižnikov itd. Odlašati in zamujati ne smemo ne tega ne onega, ako hočemo pridelati lepo, okusno zelenjad.

Za perutničarje

Papeško repo v kokošja brskališča

Glavno in za današnje dni najbolj pereče vprašanje kokošereje je krmljenje. Kokoši je glade hrane zelo malo zahtevna žival, pač pa ima rada mnogo prostega prostora za gibanje. Pri tem kokoši brska in si večinoma hrane, ki ji je potrebna, poišče sama. Vendar je pa prav v mestu — in ponekod tudi na deželi — nemogoče pustiti kokoši kar prosto okrog boditi, ker s tem napravijo mnogo škode. Zato

jim po večini preskrbimo primerna ograjena brskališča. V teh prostorih so kokoši dan za dnem in zato vse kar je kolikaj hranilnega čistlo poberejo. Treba je torej takale brskališča primerno oskrbovati. Predvsem ne sme biti preveč izpostavljeno soncu. Najbolje je, da sije vanj sonce takoj zjutraj, proti podnevni pa pada vanj senca. Če brskališče nima že naravno takih pogojev, lahko napravimo umetno senco na ta način, da pregrnemo čez del ograje žakljevino, plahito ali kaj podobnega. V to senco se kokoši v najhujši vročini stanejo in tam dremljejo. Zelo priporočljivo je, zasadiiti okrog brskališča visoki fižol, ki se morda epneja kar po ograji. Seveda mora biti posejan na zunanji strani ker sicer kokoši mlade poganjke takoj sključujejo. Videla sem že brskališča, ki so bila preveč senčna. V tako brskališče sonce nikoli ne posveti, zato je prostor vlažen in kokoši hirajo v njem.

V brskališču kokoši kaj hitro poberejo kar je hranilnega. Zlasti zelenega ni nikjer več, ker vse sproti sključujejo. Zato je zelenje treba na vsak način dodajati. Ni dovolj, da damo kokošim zrnja in mehko hrano z otrobi in kostno moko. Dajati jim moramo tudi travo, v zimskem času, ko trave ni, kisljo zelje in repo. Tudi jajčnih lupin nadrobimo putkam, ker jih z velikim veseljem zobjejo.

Važno je, da imamo glede krmljenja nek red, kajti kokoši ni razumna žival in dela vse le iz navade. V poletnih mesecih krmlimo zjutraj ob sedmih zrne, opoldne mehko hrano z otrobi in kostno moko, zvečer ob sedmih to, česar imamo več, kajti zvečer kokoši največ poje, nato pa gre sita spat. Med temi obroki jim vržemo v brskališče še zelenje in jajčne lupine. Da morajo imeti v posodici vedno čisto vodo menda ni treba posebej poudarjati.

Zelo pripravno je, če imamo v najbolj mirnem, skritem kotičku brskališča gnezdo, da ni treba na kokoši posebej paziti, kdaj bi rade šle znest. Gnezdo mora biti mehko in suho, najbolje je, da je nastilno s slamo.

Marsikomu pa se zdi zelo škoda prostora, ki je namenjen le kokošim. Tudi

Od tedna do tedna:

DOMA

Letalski strahovalci so spet onorečili več slovenskih krajev. Tako so že večkrat napadli Idrijo, kjer je več sto ljudi onorečeni. — Na Veliko noč pa so napadli vas Kopenj in Račno, kamor so zmetali več bomb, ki so uničile več hiš in cerkev, ki je bila komaj na novo pokrita, odkar so jo bili komunisti razdejali. Ubit je bil 7-letni Novakov fantek Ivan, več ljudi pa je bilo ranjenih. Bog nas obvaruj takih osvobodilcev.

Bogoslovce Malavašič Alfonz, ki je na veliko nedeljo odšel obiskat od Sv. Jošta svojega brata v Črni vrh nad Idrijo, je med potjo bil od tolovajev zahrbtno napaden in ubit. Bil je nenavadno pobožen in plemenit ter talentiran mož, ki je govoril 5 jezikov. Ko je bil napad izvršen, ni izgubil glave, temveč je svoje spremiljevalce takoj opomnil, naj obude kes. Nato je, dasei že ranjen, podpiral svojega bolj ranjenega tovariša, da bi mogel uti. Med tem je bil sam smrtno zadet. Vsi, ki so ga poznali, za njim žalujejo.

Nove grobove komunističnih žrtve so odkrili pretekli dni na Gorenjskem. Pri vasi Olševki pri Tupeliščah so našli spet nekaj grobov, med njimi grob lani od komunistov umorjenega Jakoba Malija iz Olševke. Truplo neke dekletke iz Brlofa pri Kranju ter truplo Jekoveca Janeza iz Luž, ki so ga bili komunisti nasilno »mobilizirali«, potem pa seveda ubili, ko so spoznali, da moža ne bodo pridobili za komunistem.

Nove znamke Ljubljanske pokrajine bodo kmalu izšle. Frankovne znamke bodo po 5 cent, 10 cent, 20 cent, 25 cent, 50 cent, 75 cent, 1 liro itd. do 30 lir. Na znamkah bodo ntišljeni lopi in slovitejši slovenski kraji. Prav tako bodo izdane nove portovne znamke od 10 cent do 1.50 lire.

PO SVETU

Sovjetsko zvezo vedno bolj napadajo razni angleški in ameriški listi ter ji očitajo, da krši dogovore v Jalti: ker noče omogočiti poljske vlade, ker je samovoljno spremenila rumunsko vlado, ker je na svojo roko odpovedala turško-sovjetsko pogodbo, ker ne bo na konferenci v San Francisku poslala svojega zunanjega ministra. Razpoke med »zavezniki« so vedno globlje.

Ameriški Srbi so Rooseveltu poslali spomenico, v kateri naglašajo, da je Titova vlada v Jugoslaviji nedemokratska in ne pomeni vlade po ljudski volji.

Amerika in Japonska. Ameriške čete so s pomočjo mornarice napadle japonsko otočje Riū-Kiu ter se začele izkrcavati na otoku Okinava. Pri tem je nastala velika bitka, v kateri so Japonci, kakor se glase njihova poročila, potopili 30 ameriških vojnihi ladij, 20 pa so jih poškodovali. Vendar je sovražnik otko zasedel, z njim pa še drug manjši otok.

Japonska vlada je odstopila na podlagi sklepa vojnega posveta. Cesar je izročil sestavo nove vlade 77 let staremu admiralu Suzukiju, ki bo sestavil bolj odločno vlado.

Poljaki ne bodo zastopani na konferenci v San Francisku, ker je Moskva onemogočila sestavo nove poljske vlade, pač pa bi rada, da bi komunistični lublinski odbor zastopal Poljsko. V ta namen je sovjetska vlada predlagala, naj bi lublinski odbor, ki je docela v rokah komunistov, poslal v Ameriko svoje zastopnike toda Amerika in Anglija sta to sovjetsko zahtevo takoj zavrgli. Tako bo ob strani Sovjetske zveze potovala v San Francisko le delegacija Titove in Beneševe vlade, vse drugi svet pa je komuniste že pustil na cedilu.

Beneš, bivši predsednik Češkoslovske republike, je romal v Moskvo ter tamkaj s Stalinom sklenil dogovor, da bodo Čehi izročeni Sovjetom. Tito in Beneš sta edina, ki se še dasta voditi od Stalina.

Finci, ki so pri volitvah po večini vendarle še glasovali zoper komunistem, se izseljujejo na Švedsko. Sovjeti jih sicer vabijo nazaj na Finsko, vendar pravijo, da jih ne bo niti 1%, ki bi se hoteli vrniti pod boljševiško vlado. Sraj vedo, kaj jih tamkaj čaka.

Grška OF, ki se imenuje EAM, se ruši. Ze poprej so iz te organizacije izstopile razne manjše skupine, zdaj pa je izstopila iz te grške Ofarije tudi najmočnejša stranka narodnih republikancev. Tako so komunisti ostali sami in so podlegli.

V tem pogledu bi se dalo odgovoriti, če bi tja nasadili papeško repo ali topinambur. Ta krompirju podobni sadež je tekem vojne pač še vsakomur znan. Je okusen, precej voden, rogljat sadež, ki ima izvrstno lastnost, da je namreč sila trdoživ. Kjer je enkrat domoval, od tam ga zlepa ni več moči spraviti. Zato — in pa ker ga kokoši zelo radi sključujejo — bi bilo priporočljivo zasadiiti ga v brskališčih. Najboljši čas za sajenje je april. Izkopljimo torej jarke kot za sajenje krompirja, ter posadimo na vsakega pol metra en gomolj. Ko po približno 14 dneh vzklaj ga pokrijemo z redkim vejevjem, da kokoši pogonjkom ne sključujejo. Pokrito ali ograjeno naj bo približno 2 meseca t. j. toliko časa, da so pogonjki tako veliki, da srca kokoši več ne doseže. Nato pa lahko mirno pustimo, da kokoši rastline sključujejo in brskajo okrog njih, škodovalo to ne bo. Papeško repo lahko posadimo tudi v zelo peščenih dvorišnih tleh, le da jih nekoliko prerahljamo. Kar se gnojenja tiče popolnoma zadostuje to, kar kokoši pognojijo. Če ji pa zalijemo eem in tja z gnojnicjo, je tudi zelo hvaležna.

Papeška repa prezimi kar v zemlji. Spomladi, ko pustimo kokoši v brskališču, jo veselo izkopavajo in sključujejo. Lahko jim jo tudi kuhamo namesto krompirja.

Naslednje leto nam kljub še skrbnejšemu izkopavanju ostane v zemlji dovolj gomoljev, ki zopet poženejo in rade obilen sad. C. IL.

Pazite na popolno zatemnitev!

Ljubljana, 7. aprila 1945.

Ne moremo si skoraj misliti, da bi v teh resnih časih bil kdo malomaren pri izvrševanju predpisov o zatemnitvi, saj je vendar vsakemu njegova glava najljubša. In vendar so v zadnjem tednu doživeli nekaj primerov, ko so ponoči bile iz terorističnih letal odvržene bombe naravnost proti poslopjem, v katerih je gorela nezamnjena luč. Malomarna zatemnitev ne ogroža življenja malomarnega samega, ampak tudi vse njegove bližnje okolice. Zato je sveta dolžnost, da vsakdo stori vse, da bo zatemnitev popolna.

Posebno opozarjamo na primere, ko moramo vstopati ponoči v sobe, ki niso zatemnjene. Že malenkostna luč žepne svetilke lahko sproži nesrečo. Če moramo torej brezpogojno ponoči po nezatemnjenih sobah, potem je bolje,

da se vanje pritipamo, kakor pa da prižigamo kakršne koli luči.

Ta dni se je oglasila pri nas žena iz ljubljanske okolice, ki bi ji v eni izmed zadnjih noči mož kmalu zakrivil požar cele hiše. Pri nezatemnjenih spalnicah je sredi noči prižgal žepno svetilko in hodil po spalnici. Ne on niti žena nista zapazila, da je med brenjenjem letala, ki ga je bilo prav dobro slišati, bila odvržena na hišo zažigalna bomba. Le srečnemu naključju se imata zahvaliti, da jima ni zgorela streha nad glavo. Sosed, ki je bil buden, je slučajno zapazil plamen na strehi, žel klicati in opozarjati ter tako omogočil, da je bil ogenj hitro zaustavljen.

Kdor želi torej sam sebi dobro, bo do skrajnosti previden in vesten, ne samo ob alarmih, ampak tudi pri zatemnitvi na večer!

ZATEMNITVENI ČAS

od 9. do 15. aprila
je od 20.35 do 6.05

Vsakdanja Ljubljana...

Sobotni živilski trg

Ob toplim pomladanskem soncu se je v soboto preda belo nedeljo razvijal na Vodnikovem trgu tržni vrvež. Promet je bil oredotoden na prvi otok, kjer so gospodinjke kazale posebno zanimanje za lepo in zdravo domačo čebulo, ki jo sedaj okoličanke prinašajo napredaj v večji množini kakor poprej. Napredaj je bilo dalje nekaj rdečega radiča in motvilovca, a razmeroma malo regrata. Vrtnarji so pripeljali na trg poleg raznih rož mnogo raznovrstnih sadik, slasti kapusnic in solatnih. Sadike so bile po 6 lir šopek in še dražje. Znanje je povpraševanje po semenskem fižolu. Nekateri obdelovalci vojnih njiv so že zasadili visoki fižol, kar je nekoliko prezgodaj. Čas za saditev fižola je najprikladnejši v prvi polovici majnika.

Posestne spremembe

Galle Ernest, veleposest, Vodnikova cesta št. 43, je prodal Janku Šinkovcu, trgovcu v Ljubljani, Dermotova ul. 23, feni Zori in nedl. hčerki Jasni gozdno parcelo št. 1647/9 kat. obd. Glince v izmeri 30.374 m² za 91.000 lir - Vzanjoma zavarovalnica v Ljubljani je prodala ing. Ivanu Pengovu in Mariji Pengov, Ljubljana, Dermotova ul. 21, nepremičnino vlot. št. 484 kat. obd. Kapucinsko predmestje (hiša in njiva) za 161.628 lir.

Prošnje za nakazilo koles

Gospodarski svet objavlja, da je zaloga koles, ki je bila namenjena za civilne strani, v celoti izčrpana. Zaradi tega ni bilo mogoče ugoditi množičnim prošnjam za nakazilo koles, ki so bile vložene v zadnjem času. Prošilci, ki so priložili prošnjam kakor dokumente, naj jih dvignejo tokom 8 dni ob navadnih uradnih urah v sobi št. 32 v II. nadstropju uradnega poslopija pokrajinskega gospodarskega sveta.

Nova cena za riž

Rižarna sporoča svojim odjemalcem, da je komisar za cene pri Pokrajinski upravi, z odlokom št. 477/1 z dne 23. III. t. l. določil novo ceno za riž, in sicer v rižarni 500 lir, in pri detaljih 370 lir za setol.

Rdeči križ poroča

Poslvi. V glavni pisarni, Marijin trg 5, naj se javijo g. Rataj Ermlin, major, in Norbert Vurbach; v proizvodnem oddelku, pri referentu III. p. g. Dimitrijeviču Alekander in g. Dobroliču Marija osebno njih svoji.

DRŽAVNI GLEDALIŠČI

Operno gledališče

Nedelja, 8. aprila ob 17: Bernard Shaw: Pygmalion, izv. Cene od 40 lir navzdol. Ponedeljek, 9. aprila ob 17: V. Parma: Stara pesem in N. Rimsky-Korsakov: Šeherezada. Red. B.

Dramsko gledališče

Od toka, 18. t. m. dalje bodo dramske predstave zopet v dramskem poslopiju. Tork, 10. aprila ob 17: Bernard Shaw: Pygmalion, izv. Cene od 40 lir navzdol.

Obvestila Preveda

Prodaja mesa

V nedeljo 8. t. m. oddajamo od 6 ure dalje v Ljubljani 10 kg govedine na odrezek št. 38 Apr., aprilske nakaznice MPU.

Semenski krompir

Lastniki vrtov in malih zemljišč v Ljubljani, Dev. Mar. v Polju in na Jelici morajo dobiti za letošnje saditev omejeno količino semenskega krompirja, ki je bil pripravljen minulo jesen iz Nemčije. Nakaznice za ta krompir bo delil »Preveda«. Izdajalo se bo na vsako osebo v družini največ 15 kg, in sicer pod pogojem, da se jeseni na karti za krompir oddaše pridelku in tega semena odgovarjajoča količina krompirja. Nakaznice se bodo začele deliti v sredo 11. t. m.

Krompir, ki se bo delil, izvira iz odličnih selekcioniranih sort, ki so odporne proti boleznem in zelo rodovite. Gomolji so drobni, do srednje debeli in se morajo zato saditi cel. Zanimanci se opozarjajo, da se vobče za seme primerni le srednje debeli ali bolj drobni gomolji, ker jih lahko sadimo cele, kar je edino pravilo. Ako imamo debele gomolje, ki jih moramo rezati, je to za odpornost rastlin proti boleznem in za višino pridelka vedno škodljivo. Morebitne hraste, ki bi se opazile na nekaterih gomoljih, so popolnoma neškodljivi pojav.

Kmetovalcem, ki pridelajo zase dosti krompirja, se semenski krompir pod zgoraj označenimi pogoji ne bo delil.

Dodatne šivilske nakaznice za točke in najtjoke delavce za mesec april bo mestni prekrbovalni urad delil po šivilskih potrdilih tako, da pridejo na vrsto: v ponedeljek, 9. aprila, št. 1 do 100, v torek, 10. aprila, od 101 do 200, v sredo, 11. aprila, od 201 do 300, v četrtek, 12. aprila, od 301 do 400, v petek, 13. aprila, od 401 do 500, v soboto, 14. aprila, od 501 do 600, v ponedeljek, 16. aprila, od 601 do 700, v torek, 17. aprila, od 701 do 800, v sredo, 18. aprila, od 801 do 1000 ter v četrtek, 19. aprila, od 1001 do 1200. — Urad pošlje v ta namen za stranke vsak dan od 7 do 11 in popoldne od 16.30 do 19.

Morebiti se neoddana nakazila za nabavo kruha za gostinske obrate, tako imenovane bone, bo mestni prekrbovalni urad, odtok za gostinske obrate v bivši Mahrovi hiši na Krekovem trgu 10, sprojemal do konca aprila. Z mesecem majem izgube nakazila za nabavo kruha za gostinske obrate vsako vrednost.

Priporočamo: KRIK SLOVENSKE ZEMLJE (15 lir) — TURJAK (6 lir) — V SLUŽBI DOMOVINE (10 lir) — ZA LEPO DOMOVO SLOVENSČINO (4 lire). — Dobe se v knjigarnah.

Dobrine novice

Slovenost župnijskega prošenja je danes v frančiškanski cerkvi. Ob 8 ima pravičeni gospod škof dr. Gregorij Rožman slavnostni govor, in pontifikalno mašo, mod katero poje Salnerjev zbor Premlovo mašo v čast sv. Jožefa ob spremljevanju velikega opernega orkestra. Popoldne ob 4 bo kratka pridiga, nakar sledi pontifikalne pete liturgije Mater božje — Pri vseh službah božjih bomo pobirali prispevke za župnijsko cerkev.

Sv. maša zadušnica za pok. Albertom Killejem bo v torek dne 10. aprila ob 8. uri zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Slovenca črna sv. maša bo za obojitelno pok. g. Mozele Marije v župni cerkvi Sv. Petra v torek 10. t. m. ob 7. uri.

Maša zadušnica za pokojnim Jelčid Angelom bo v torek 10. aprila ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Za pokojnega poročnika NS Bogdana Kosa bo v ponedeljek 9. t. m. ob 7. uri v cerkvi 66. pol. kapucinov v Štepanji vasi žalna služba božja. Sorodniki in prijatelji vabljani!

II. Vnana Marijina kongregacija pri Uršulinkah v Ljubljani ima danes ob pol 8. uri shod — Voditelj.

Dne 6. aprila 1945 se bo vršila ob 19. uri v dramskem gledališču varieté predstava za slovenske pionirje. Za stojšča niso bile izdane nobene vstopnice. Dostop na stojšče samo z izkaznicami Polli-a.

Društvo slepih v Ljubljani je darovala obitelj dr. ing. Branka Brčić v počastitev spomina g. Anastazije Tavcar 300 lir. Najprijetnejša zahvala!

Topinambur za seme in krmo nudi Zegova, Gallusovo nabrežje 33.

Dijakom - dijakinjam nudimo vso pomoč za šolo ob najprikladnejših urah: Specijalne Instrukcije. Kongresni trg 2/II.

Sprevel Sloveni — legionarji pošiljajo svojemu donar. Ipiščala v Hotelu Metro, pol. 10. t. m. ob 10. uri kolodvoru od dne 8. aprila do toka, 10. aprila 1945 zvečer — in to od 10 do 12 in od 4 pop. do 6 zvečer. Najaviti se pri vrtnarju hotelu — Rauh, Bauzugführer.

Učijo se strojepljiva, praktično znanje potrebno in koristno vsakomur! Novi enod., trimesčni tečaj se bo pričel 9. 10. 11. aprila. Informacije: Christofor učni zavod, Domobranska 15.

Srednjšolskem (kam pripravljamo učence strojepljiva) učno dogovorno zjutraj: pozno popoldne ali zvečer po želji. Novi tečaj 9. 10. 11. aprila: Christofor učni zavod, Domobranska 15.

Strojepljivni tečaj se nemoteno vršijo zgodaj zjutraj, pozno popoldne ali zvečer. Učne ure dogovorno po želji. Novi tečaj 9. 10. 11. aprila. Informacije: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

Na stare in onemogle v mestnem zavetišču v Japljev ulici je podarila poljedelska in industrijska delniška družba S. A. I. C. I. 5000 lir, za slepe mestne reveže 2500 lir ter za gluhe mestne reveže 2500 lir, skupaj 10.000 lir. — Mestno šupansko izreka dobrotniki najtoplejšo zahvalo.

IZ DUHOVNIŠKE SLUŽBE

Nvolnenovani stolni kanonik dr. Jožo Pogačnik bo slovesno umeščen na Codellijev kanonik v ponedeljek ob pol devetih.

V nevero ne vodi znanost, ampak verska nevednost.

(Toth.)

KOLEDARI

Nedelja, 8. malega travna: 1. povelikonočna-bela; Albert, škof in mučenec; Koncova, mučenica.

Ponedeljek, 9. malega travna: Marija Kleofova, sveta žena; Arhangl, spoznavalec; Tomaž Tolentinski, spoznav.

LEKARNIŠKA SLUŽBA

Nočno službo imajo lekarne v nedeljo: mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmayr, Sv. Petra cesta 78; v ponedeljek: mr. Spánik, Marijin trg 5; mr. Den, Gospo-svetska c. 4; mr. Bohino doč., Rimaka 31.

ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Nedeljsko zdravniško službo bo opravljali mestni zdravstveni svetnik dr. Ciber Fran, Ljubljana, Štefanova ulica 7, tel. 36-41.

ZATEMNITEV V NEDELJO

od 20.25 do 6.20

ZATEMNITEV V PONEDELJEK

od 20.35 do 6.45

+ Zapustila sta naša zvesta moža, očeta, sinova, brata, strica, svaka in nečaka, gospoda

Breznikar Janez in Tone

Šmartno pri Litiji, dne 9. marca 1945.

Zaljubljeni BREZNIKARJEVI in sorodniki.

+ Dotrpel je v 59. letu starosti naš dragi atek, mož, brat in stric, gospod

Franjo Fradel

policijski podnadzornik

Maša zadušnica bo v petek, dne 13. aprila 1945 ob osmih zj. v cerkvi Marijinega Oznanjenja, Moste, Ljubljana, Trst, dne 7. aprila 1945.

Zaljubljeni ostali.

+ Dne 5. t. m. je v starosti 85 let odšla v večnost naša srčno dobra mama in sestrična, gospa

Josipina Špelar roj. Vrh

poselstara

Pogreb je bil v Trnovem na Notranjskem. — Sv. maša zadušnica se bo brala 11. aprila ob 7 v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Poslovljenec Joško Špelar, bratranec in sestrični.

+ Za vedno nas je zapustila v 86. letu starosti naša ljubljana mati, stara mati in teta, gospa

Terezija Dobrovoljc r. Kranjc

K večnemu počitku jo bomo spomnili v nedeljo 8. aprila na pokopališču k Sv. Antonu na Verdu pri Vrhniki.

Zaljubljeni rodbine: Dobrovoljc, Ervja, Jurjevčič, Kranjc.

+ Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm sporočava žalostno vest, da je umrl najja predobri mož, oziroma očka, gospod

Karel Verk

privatni uradnik

Dan in ure sv. maše zadušnice za drugim pokojnikom bo objavljala kaneje.

Ljubljana, Celje, Boštanj, 6. aprila 1945.

Zaljubljeni žena Marija s hčerko.

+ Na poslednjih poškodb pri zračnem napadu je izgubil življenje v izvrševanju svojo službe naš zgledni nameščeneec, gospod

Avstus Šmelzer

iz Preške na Dolenjskem.

Pokopali ga bomo v nedeljo 8. t. m. ob 10.15 z žal. na pokopališču k Sv. Križu.

Pokrajinski prehranjevalni zavod

»PREVOD«

+ Ob bombnem napadu smo izgubili, stara 23 let, našega ljubljene sina in brata, gospa

Vinkota Ovna

Truplo blagopokojnika počiva na pokopališču na Jenecah od prevoza na domačo pokopališče. Sv. maša zadušnica bo brala v cerkvi v Dev. Mar. v Polju.

Devica Marija v Polju, dne 7. aprila 1945.

Zaljubljeni starši, bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

+ Vsem znanecm in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da nas je po kratki bolzni za vedno zapustil naš predragi mož, oče, stari oče in tati, gospod

Jože Možina

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 8. t. m. ob 6. popoldne iz doma Rožna dolina cesta VI. št. 22, na viško pokopališče.

Ljubljana, dne 7. aprila 1945.

Globoko žalujoča žena z otroki in sorodstvo.

+ Za vedno nas je zapustila, stara 81 let, naša dobra mama, stara mama itd., gospa

Marija Lindtner

vdova po davčnem upravitelju

Pogreb bo v ponedeljek 9. t. m. ob 9 z žal. kapela sv. Antona, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, škofja Loka, dne 7. aprila 1945.

Zaljubljeni otroci in ostalo sorodstvo.

+ Potri neizmerno žalosti sporočamo vsem svojim, sorodnikom in znanecm, da sta nas za vedno zapustili kot žrtve letalskega napada, v 45. letu starosti, naša ljubljana mamica ozi. hčerka, sestra, teta in tiskica, gospa

Marija Kravcar

ter njena hčerka oziroma naša mila sestrica

Majdica Kravcar

K večnemu počitku smo jo položili v nedeljo, 1. aprila 1945, na farnem pokopališču v Šmihelu, Ljubljana, Novo mesto, Žužemberk, 7. 4. 1945.

Zaljubljeni: Milka por. Kernel, Darinka por. Mušič, Zlata in Albinca, hčerke; mama, sestra, zeta in ostalo sorodstvo.

+ Dotrpel je naša srčno ljubljena, dobra mamica, babica in prababica, gospa

Sattler Ana

Pogreb blagopokojne bo v ponedeljek, 9. aprila 1945, ob 10 popoldne z žal. kapelo sv. Andreja, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. aprila 1945.

Zalujoča hčerka Tončka z ostalim sorodstvom.

+ Za »Ljudsko tiskarno«: Jože Kramarič — Izdajatelj: Joško Krošelj — Urednik: Janko Hafner.

Kinematografi

KINO UNION - »Vzorni soprog« - Heinz Rühmann, Leni Marebach. - Ob 15 in 19.

KINO MATICA - »Ob zvokih glasbe« - Predstave ob 15, 17 in 19. Tel. 22-41.

KINO SLOGA - »Velika nagrada« - Predstave ob 15, 17 in 19. Tel. 27-30.

KINO KODELJEVO - Ljuboski doživljaj dekleta v Afriki: »V tropiki vročine« - Predstave ob 15, 17 in 19. Tel. 21-91.

Po kratki bolezn nas je za vedno za-pustila naša ljuba sestra in teta, gospa

Jeras Marija

Pogreb bo v ponedeljek, 9. aprila, ob 1/10 dop. z žal, kapelice sv. Krištofa, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. aprila 1945.

Zaljubljeni družine: KOPRIVEC in VIDIGOJ

ZAHVALA. Vsem prijateljem, znanecm, sorodnikom in č. duhovščini, ki ste v tako bridki usodi našega nepozabnega moža, eta, brata in strica, gospa

Jakoba Rotarja

spremili na njegovi zadnji poti, prištna zahvala. Sv. maša zadušnica se bodo brale v sredo, dne 11. aprila 1945 v župni cerkvi na Brezovici.

Zalujoča družina.

ZAHVALA. Vsem, ki so ob smrti naše dobre mame oziroma stare mame, gospe

Franje Čišnovar

z nami sočustvovali, ji v njenih zadnjih dneh lajšali trpljenje in molili zanjo — Bog plačaj! Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo 11. t. m. ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Jakoba.

Družine Čišnovar.

ZAHVALA. Ob nenadni izgubi naše predrage tete, gospe

Frančiške Tomažič

se za genljivo slovo in spremstvo na pogrebu zahvaljujemo vsem, posebno č. duhovščini, pevcevm ter ostalim prijateljem in znanecm.

Ljubljana, dne 5. aprila 1945.

Zaljubljeni: Juvan, Drtar.

Zahvala

Vsem, ki ste spremili našega dragega moža, brata, svaka, strica in zeta, gospa

Ivana Rutarja

na njegovi zadnji poti, žustvovali z nami ter s cvetjem in prispevki v dobrodelne namene po častili njegov spomin, se najtopleje zahvaljujemo. Maša zadušnica za našega dragega pokojnika se bo brala v sredo, dne 11. aprila 1945, ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Petra.

MILENA RUTAR in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki so ob težki izgubi naše nepozabne

Mice Mladič

z nami sočustvovali, ji poklonili cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti — najiskrenejša zahvala. — Sveta maša zadušnica bo v sredo, 11. aprila ob 1/8 zjutraj v žup. cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, 7. IV. 1945.

Zaljubljeni ostali.

ZAHVALA. Vsem, ki ste spremili našo drago hčerko in sestro, gospičino

Pavlo Škulj

na njeni zadnji poti, z nami sočustvovali in poklonili cvetje — se najtopleje zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1945.

Zaljubljeni oče, brat in sestre

MALI OGLASI

Službo

HISNO, obenem voditeljico, oddolico, a prako in znanjem kakaga svetovnega jezika sprejme v stalno službo podjetje. Ponudbe s prilogo slike na upr. »Slov.« pod »Marijina hlinca« — Prav tam dobi mesto KUCHARICA ki kuha družini 20 članov. Ponudbe na upr. »S